

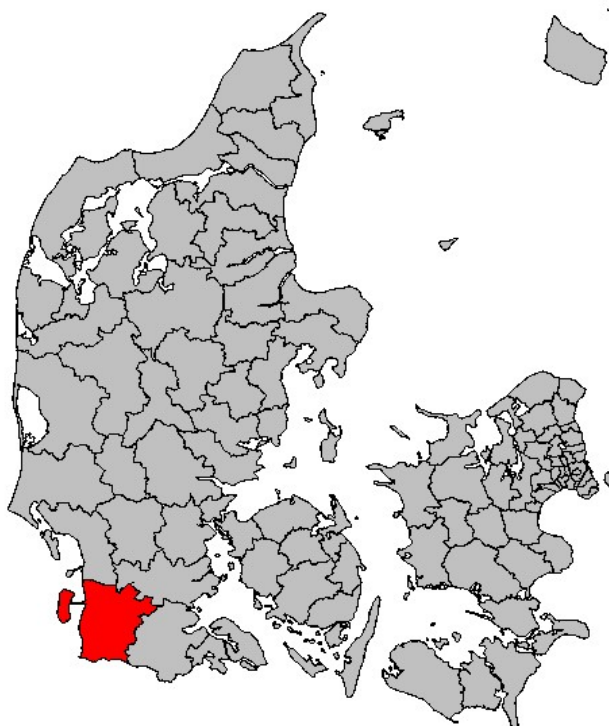
Udmøntning af GRØN PULJE i Tønder Kommune

VE-rejseholdsarrangement den 20. august 2025

Kort om Tønder Kommune

- Ca. 120.000 ha areal
- Ca. 36.500 indbyggere
- 'udkants/vandkantskommune'

Hvem er vi:

Aron Jørgensen,
projektleder VE
varme- og energiplanlægger

Vicky Linnet Rahbek Andersen,
Projektleder på tværgående
projekter, seniorkonsulent.
Tidl. projektleder VE

Tidslinje for VE-satsning i Tønder

- I valgkampen 2020 blev det tydeligt, at der var stor interesse og fokus på at understøtte en mere markant VE-satsning i Tønder Kommune
- Efter valget blev der nedsat en politisk VE-arbejdsgruppe. Gruppen formulerede Tønder Kommunes VE-politiske retningslinjer/guidelines som blev godkendt i 2021
- Efter godkendelse af retningslinjer blev der afholdt ansøgningsrunder:
 - 1. ansøgningsrunde: 2021
 - 2. ansøgningsrunde: 2022
 - (Supplerende ansøgningsrunde i 2025)

➡ **VE-satsningen blev indirekte skrevet ind i Visions- og Strategiplan 2022-2025**

Hvad var hovedtankerne bag satsningen ?

Politikerne ønskede, at VE-satsningen skulle:

- Komme alle kommunens borgere til gavn (modsat tidligere, hvor enkelte lodsejere/lokalsamfund var blevet forgyldt).
- Man ønskede en stærk produktion af lokal energi, der kunne skabe afledte effekter (jobs, bosætning, udvikling, osv.)
- VE skulle understøtte REEL udvikling – ikke flere småprojekter, legepladser og shelters. Fokus på større projekter i alle afskygninger (infrastruktur, byggeri, kultur, turisme, osv.)
- Fokus på, at værdierne fra VE forbliver inden for kommunegrænsen og bidrager til det 'store fællesskab'. Alle kommunens borgere skal se på møllerne/solcellerne.

Hvad er status for satsningen?

- 2 projekter (ud af oprindeligt 21) er realiseret
- Vi er i en spændende og afgørende fase for VE-satsningen i disse måneder:
 - 2 projekter er udgået
 - 5 (solcelleprojekter) er pt. under politiske behandling mod endelig vedtagelse
 - der har været afholdt 7 vejledende afstemninger i lokalbefolkninger
- De første Grøn Pulje midler er netop tikket ind på kontoen
- Tønder Kommune arbejder pt. på den interne organisering til at sikre udmøntningen af grøn pulje i de kommende
- Administrationsgrundlag for grøn pulje og projektansøgningsmanual er politisk godkendt i juni 2025 (se evt. kommunens hjemmeside)

Tønder Kommunes VE-målsætning:

- 125 vindmøller
- 1600 ha solceller
- Aktuelt 20 projekter i planlægning

Hvad kigger vi ind i af midler fra grøn pulje?

Der er med de aktuelle sol- og vindprojekter ansøgt om etablering af :

Ca. 520 MV vindmøller og ca. 1430 MW solceller.

Dette omregnes til et samlet **engangsbeløb** til Grøn Pulje på:

- **ca. 162,8 mio. kr. for vindmøller**
- **ca. 167,5 mio. kr. for solcelleanlæg**

Samlet Grøn Pulje: ca. 330.300.000 Kr.*

* Der tages forbehold for, at beløbet kan ændre sig, hvis projekter justeres/udgår eller lign.

Hvem kan ansøge om midlerne?

De ansøgningsberettigede til midlerne i Grøn Pulje i Tønder Kommune er fysiske og juridiske personer, herunder:

- **Foreninger (herunder støtte- og venneforeninger)**
- **Virksomheder**
- **Privatpersoner**
- **Selskaber**
- **Institutioner (f.eks. privatskoler, men ikke offentlige)**
- **Organisationer**
- **Mv.**

Ansøgninger prioriteres dog hovedsageligt fra fysiske og juridiske personer med tilhørssted i Tønder Kommune.

Tønder Kommune kan ikke selv ansøge eller være medansøger på et projekt.

Fokustemaer for projekter

Temaer fra 'Vores Klimahandleplan'

Mobilitet

Energi

Klimasikring

Øvrige fokustemaer

Natur

Innovation

Landdistrikts-
og
byudvikling

Kultur og
turisme

Bosætning

TØNDER
KOMMUNE

Hvilke kriterier bliver der lagt vægt på?

Flest mulige borgere skal nyde godt af den grønne omstilling som vi alle bidrager til. Det er derfor ikke et krav, at projektet ligger tæt på et VE-anlæg. Der kan ansøges fra alle steder i kommunen.

De vigtigste prioriteringskriterier er:

- At projektet understøtter Tønder Kommunes Visions- og Strategiplan
- At projektet understøtter områdeudviklingsplaner/lokale udviklingsplaner
- At der er fokus på større tiltag – større anlægs/udviklingsprojekter som giver større værdi over tid
- At projektet bidrager til den grønne omstilling
- At projektet er en samling af mindre projektideer fra forskellige aktører, der er samlet til en større helhed
- At projektet er til gavn for en bred målgruppe. Der gives ikke erhvervsstøtte.
- At projektet flugter med de indsatser der arbejdes for i Foreningen Bæredygtig Fremtid

MAN ØNSKER AT STØTTE ALMENNYTTIGE PROJEKTER I STØRRE SKALA (i millionklassen)

Eksempler på projekter:

Ny Cykelsti

Et lokalråd i kommunen ønsker at sikre, At skolebørnene i landsbyen får en sikker skolevej til distriktsskolen i den nærmeste by. Derfor planlægger de et projekt, der indebærer etablering af en 5 km lang cykelsti.

Eksempler på projekter:

Lejrskole til skolebørn

En gruppe forældre på tværs af årgange beslutter at danne en støtteforening for den lokale skole.

Støtteforeningen søger om midler fra Grøn Pulje til at sikre, at alle elever i 6. årgang på skolen, over den næste 10-årige periode, vil have det fornødne økonomiske grundlag til at tage på lejrskole til Bornholm.

Kystsikring

En gruppe sommerhusejere oplever udfordringer med stigende havvand på grund af klimaforandringer. Deres huse har behov for at der etableres kystsikring. Gruppen ansøger samlet om midler til projektering og udførelse af højvandsmur eller et dige langs kysten, som vil gavne alle. Løsningen skal være i høj designmæssig kvalitet.

Eksempler på projekter:

Stipendier til talenter

En gruppe borgere går sammen om at etablere en fond, der skal hylde og sætte pris på talenter født og opvokset i Tønder Kommune. Fonden vil uddele årlige stipendier til særligt talentfulde unge, der har klaret sig godt inden for uddannelse, sport, håndværk, musik, eller lignende. Formålet med stipendierne er at støtte lokale unge i deres drømme og minde dem om, at de er værdsat på deres fødeegn.

Sammenhængende Naturpark og Sø ved VE-anlæg

Et lokalråd ønsker at koble to naturområder sammen i forbindelse med etableringen af et nyt, større solcelleanlæg. Ideen er at skabe multifunktionel arealanvendelse, hvor et rekreativt område med natur og biodiversitet integreres. Projektet indebærer etablering af en ny sø tæt på VE-anlægget og et stisystem, der sammenkobler eksisterende stier, hvilket giver flere muligheder for at færdes i naturen. Der vil samtidig være adgang til at besøge VE-anlægget. Der kan også etableres parkering i forbindelse med naturparken.

Eksempler på projekter:

Madordning til børnehave

En støtteforening til en lokal børnehave er optaget af, at børnene får næringsrig og hjemmelavet mad i løbet af dagen. Støtteforeningen søger om midler til et projekt, hvor der over en årrække ansættes en kogekone (M/K) til at lave mad sammen med børnene. Projektet indbefatter en lille egenbetaling fra forældrene, men et symbolsk beløb.

Bygningspulje

En nystiftet forening ønsker at oprette en bygningspulje til renovering og restaurering til sikring af bygningskulturarven og bebyggede miljøer i Tønder Kommune. Puljen anvendes til tilskud efter foreningens formål til at højne kvaliteten i bygninger i by og land. Puljen kan også medvirke til at reducere energiforbruget og forbedre bygningers energieffektivitet. Puljen giver tilskud til forskellige typer af renoveringsprojekter, herunder:

1. Udskiftning af klimaskærm (tag, vinduer, døre og facaderenovering)
 2. Efterisolering af ydervægge
- Tilskuddene er tilgængelige for ejere af helårsboliger, herunder private husejere, ejerforeninger og almene boligforeninger.

Eksempler på projekter:

Delebiler til lokalsamfundet

Tre lokalråd går sammen om at søge midler til indkøb af seks dele-elbiler. Bilerne skal placeres ved de lokale købmænd i landsbyerne og kan lejes til kostpris af privatpersoner, sportsklubber og foreninger.

Målet er at sikre fleksibilitet i mobiliteten for borgere og reducere behovet for at borgerne anskaffer sig bil nr. 2.

Solafskærmning på plejehjem

En vennekreds til et plejehjem er optaget af de ældres velbefindende i forbindelse med klimaforandringer, især solafskærmning.

Vennekredsen ansøger om midler til arkitekturrådgivning og konstruktion af fast solafskærmning ved alle sydvendte ældrelejligheder på plejehjemmet.

Hvornår kommer pengene ud at leve?

Udmøntningen af grøn pulje påbegyndes i løbet af 2026 –

Ansøgningsrunder i marts og september hvert år.